

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literaria si economica.

Ese o data in septemana : Duminec'a.

Pretiuu abonamentulu :	Pretiuu insertiuniloru :	Correspondintiele se se adreseze la Redac- tiunea dela
Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . . 5 fl.—cr.	Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte	„BISERIC'A si SCOL'A“
„ „ „ „ „ „ jum. anu 2 „ 50 „	4 fl. si mai sus 5 fl. v. a.	Er banii de prenumeratiune la
Pentru Romani'a si strainetate pe anu 7 „ — „		„TIPOGRAFTA DIECESANA IN ARAD.“
„ „ „ „ „ „ j. a. 3 „ 50 „		

Epistola dela tiara.

II.

Domnindu contielegerea intre preotu si invetiatoriu, sau dicandu mai precisu cunoscardusi fia carele chiamarea, s'ar para usioru a trage de aici consecinti'a, cà invetiamentulu nostru elementaru nu va mai suferi nici o scadere: dar sciutu este, cà cu càtu cutare planta este mai nobila, cu afàtu este espusa la mai multe neajunsuri, si adeca voesci se o aduci in pusetiunea de a produce fruptele dorite, atunci trebie se delaturezi dela dens'a totu ce numai ti-s'ar para contrariu la conditiunile desvoltarei sale. — Planta nobila este invetiamentulu, asia dara pentru ca se fie perfecta trebuie se aterne dela functiuni multifarie, explicite si implicite.

Invetiatori vrednici afirma, cà *poporulu nu-si indemna, ba! pre multe locuri intru adinsu nu-si lasa prunci se frecventeze regulatu scól'a*; si aici intru adeveru esista piedec'a cea mai nesupportavera a invetiamentulu cà-ci, presupunendu ca delaturate relele amintite, unde vomu fi in stare se aflàmu pre acelu omu — invetiatoriu, carele astadi unu materialu lu-propune la 40 elevi, màre din acei 40 de ieri nu are numai 20, ér in loculu celoru absentu i-se presentéza alti 20, cari nu au fostu ieri la scóla, si asia mai departe; cumu se pote asceptá acum in atare casu — si aceste la noi suntu maioritatea — progresu in invetiamentu?

Este adeveratu cà legea dispune, si anume: institutiunile nostre scolarie-confesiionali indatorescu pre invetiatoriu se se planga la inspectorulu scolaru; acest'a arata neregularitatea frequentatiunei veneratulu consistoriu si acest'a recerca autoritatea politica se intervina. — Aici se ni-fie permis a face o saritura! Autoritãtile politice suntu conformu legeri sanctionate se dee mana de ajutoriu nationalitãtiloru nema-

giare intru tote afacerile bisericesci si scolarie. *Se dicemu cà se face dupre cumu recere legea, fara óresi care planu rezervatu! Ce urméza de aici? Nici mai multu nici mai pucinu de càtu cà poporulu ajungendu pedepsitu sciricesce dupa caus'a pedepsei si in cele mai multe casuri ajunge numai pana ce da de bietulu invetiatoriu; acest'a a facutu se fiu pedepsitu, asia dara acest'a este dusimanulu meu, lu-voiu invetiá eu! Se intalnescu doi, trei dintre cei pedepsiti si, comunicandu-si necadiulu provocatu prin invetiatoriu, inceptu a tiese la intrigi, dupa cum sciu ei; invetiatoriulu capata la titulaturi si ici si cole, si nu este potere care se convinga pe bietulu tieranu retacitu, cà invetiatoriulu voesce binele poporulu.*

„*Est modus in rebus*“! Ca se nu ajungemu nici odata in atare pusetiune periculósa, *veniti se delaturàmù reulu acest'a cu spiritulu blandetieloru, cu arm'a cuventulu cà-ci scól'a are de scopu se planteze in elevu blandetie si se-lu invetie cuventu! Feriti-ve totu de un'a de a combate cu arme nepermise, cà-ci actiunea produce reactiune, apoi resultatulu se preface in nula, si responsabilitatea se cumuleza pe umerii celui ce a provocatu spectacululu! Nimicu se nu se intemple fara de planu, cà nescit vox missa reverti!*

Nici unu poporu din lume nu a suferitu atata, càtu poporulu romanu. Cetiti istori'a si ve convingeti! Elu a statu seculi intregi si cu pieptulu seu de bronzu a aperatu pe Europ'a intréga de furi'a órdeloru barbare; intrensulu s'a frantu potele antropofage ale ceteloru asiatiche, intocmai precum se frange intrunu munte acuatorialu Crivetiulu plinu de ghiacia si peritiune. Pre cós-tele sudice ale muntelui te incanta o vegetatiune forte invrestata, dar de partea nordica abiá ici si cole se vede càte o florica. Dati si partiloru de spre nordu conditiuni suficiente si veti vedé, cà paradisulu de pre partile sudice se va impreună chiar preste culmele cele propastiose cu

celu dela plecatulu spre nordu! Faceti pre poporulu, storsu de suferintie si suptu pana la osu, se intieléga odata cà nu mai sufla Crivetiulu! Dati-i miedie treditórie si faceti ca mediculu, carele nu se multiamesce cu a fi taiatu din corpu partea cangrenata, ci convinge pre pacienti, cà membrulu ce-i causá doreri mortale nu mai este acolo! Spuneti poporulu dedatu in jugu, cà s'a schimbatu masin'a lumei, crivetiulu si-a capatatu cale noua, care duce prin tienuturi nelocuite de ómeni!

Sciu cà invetiatoriulu cu vocatiune me intielege. Elu dara nu va recurge nici la ajutoriulu inspectorului, prin urmare nu se va espune la imputari de altmintrea nebasate, cà densulu este inamiculu poporulu. Din contra va purcede asia:

Inca dela inceputulu anului scolasticu in septeman'a prima se va ingriji, ca se scie numele parintiloru si unde locuesce tatalu fia càrui elevu. Cunoscintiele sale din toti ramii invetiamentulu forméza unu magazinu destulu de bogatu, pentru ca se-si afle intrensulu totu de un'a câte unu esemplu practiculu, arma abila spre a-lu face placutu inaintea omului, a carui casa vrea se o cerceteze. Astfeliu preparatu invetiatoriulu nostru va incepe se cerceteze poporulu de a rendulu si se se intereseze de tóte impregiurarile casnice ale fia-càrui'a; ce este de laudatu va laudá, ér cele contrarie se le iee acum numai la cunoscintia cu scopu ca, la a dou'a cercetare, se spuna unu esemplu cum a facutu unu omu acolo si acolo, si s'a scosu din perplexitatea, din necasurile ce lu-impresora chiar pre acest'a. Invetiatoriulu nostru inse, sciindu numai singuru despre planulu visiteloru sale, nu va intrelasá sí va cercetá in lini'a prima cu deosebire pre acei poporeni, ai caroru prunci nu cercetéza scól'a regulatu. Aici discursulu seu se nisúesca, dar éراسi prin exemple simpatice, a capacítá pre tatalu pruncului, cà numai prin scóla se pote ferici astadi omulu. Pre omulu seracu, intocmai ca si pre celu bogatu lu-poti convinge despre necesitatea scólei, punendu-i in vedere cà din averea sa, care este trecatoria, nu se voru poté ferici toti pruncii sei, si éراسi pe de alta parte aducandu-i unu esemplu cum atare omu, fara se aiba o palma de pamentu, se fericesce numai pentru cà a amblatu la scóla. — Procedur'a fiindu prin aceste indicata, aterna dela desteritatea fia-carui invetiatoriu se convinga mai rapede sau mai incetu.

Cu buna séma de aici obtienemu rezultate imbucuratórie; daca asceptarile nóstre nu se realiséza pe deplinu, atunci trebuie se repetim procedur'a amintita, dar nu se sarimu indata in bâta, cà insusi mantuitoriulu dice: *bate si ti-se va deschide, cere si ti-se va dá!*

Unde nu va urmá de aici rezultatulu doritu, acolo indesiertu vomu recurge pana la ajutoriulu politicu, cà necadiulu totu numai in capulu invetiatoriului se va descarcá.

Discursulu D-lui ministru A. V. Urechia

pronuntyatu cu ocasiunea distribuirei premiiloru la finele anului scolasticu 1881/82 in Bucuresci.

(Continuare si fine.)

Scólele secundare de fete sunt, de siguru, si ele in progresu asupra a ce erau acum doi ani. Dar ele numera abea de eri, de alalta-ieri; nu voi vorbi dar de ele. Câte-va cuvinte inse despre invetiamentulu nostru classicu.

E de prisosu se constatu si eu dupa frumósele si consciinciosele raporturi ale comisiuniloru esaminateóre din anulu trecutulu si dupa constatarile aceloras comisiuni din anulu acest'a, e de prisosu, dicemu, a constatá scaderile destulu de numeróse de cari suferu multe din gimnasiile si liceele nóstre; candu dvóstra, dloru membri ai consiliulu permanentu, veti fi cercetatu raporturile comisiuniloru esaminateóre, nu veti mai esitá, ca desfiintiatulu consiliu, de a propune energice mesuri pentru indreptarea invetiamentulu secundaru, prin imbunatatirea atátu de dorita a taturoru factoriloru sei constitutivi. Acum cà parlamentulu ne a datu mai multe milióne pentru primululu ríndu de constructiuni de locale de scoli secundare, este graba se ne ocupamu si de ceialalti factori importanti ca: personalulu didacticu, programele, cartile, metódele (viui aplause.)

Despre metóde imi spuneti, dloru membri, cà avem a ne laudá cu imbunatatirea loru. Eu marturisescu cà insumi cunoscu profesori de gimnasia si de licee cari ar face onóre ori-carei tieri. Dara sunt óre asemenea profesori in numeru coversitoru? (aplause.)

Si apoi declaru sinceru, cà chiar déca toti am fi in posesiune de cele mai bune metode, atát'a totu nu m'ar satisfacé! Este si o alta calitate pe care me simtu datoriu a o cere dela invetiatori, pentru cà eu credu cà este mai de pretiu de cât ori care alta.

Nu este contestatiune, repetu, metod'a de predare distinge invetiatoriulu bunu de celu nepropriu la profesoratu. Acea clasa si aceea scóla realisédia cele mai mari progrese in instructiune, care numera invetiatorii cei mai cu bune cunoscintie didactice. Cu tóte aceste eu nu credu cà meritulu invetiatoriului este a se aprecia numai si numai pe nivel'a cunoscintieloru ce, gratie metodeloru, scie a dá clasei sale. Nu, scopulu scólei nu este numai atáta: scolarulu trebuie se afle in scóla nu numai unu invetiatoriu *de carte*, ci si unu *educatoru*, adica unu conducatoru la perfectiunea morala. Convingerea ce am Inaltu Prea Sfinte Parinte, cà acést'a e si credinti'a celoru mai multi membri din corpu invetiatoriu, m'a autorisatu a ve rugá se presiedati serbarea de adi. Nu voi micsiorá Inaltu Prea Sfinte, nici unu minutu meritulu silintieloru ce isi da omenirea in dilele nóstre, ca prin desvoltarea sciintieloru se isi imbunatátiesca din ce in cei mai multu conditiunile físcice ale vietiei, dara convingerea mea este, cà acést'a este numai mieldiloculu éra nu scopulu vietiei, care scopu, repetu, cauta se fia imbunatatirea sufletésca, perfectiunea

morala, in cerculu nationalu mai antaiu si apoi largindu cerculu acesta, ca veriga a marelui cercu umanitaru (aplause).

Bun'a stare materiala pe bas'a sciintiei datore sunt scolele nostre de a o asigura Romaniei, numai se nu uitamu ca acest'a, fara dezvoltarea in paralelu si a educatiunii, mai adesea, cum dice unu autoru „inmultiesce apetiturile, atitia poftele, da erorei si pasiuniloru puteri pe care nimica nu mai este in stare se le contiena si devinu astfel unu pericolu imensu socialu“ (scomotose aplause.) De aceea, inca o data, se cere scolei nu numai instructiune, ci si educatiune.

Insemnatatea rolului invetiatoriului, din respectulu educatiunii, o au negatu unii, o scimu, dicendu ca acestu rolu este alu parintiloru. Suntemu inse, de ar fi asia, intr'unu cercu viciosu, din care natiunea romana nu ar esi de locu cascigata: parintii nu sciu, dice-se toti, se faca educatiunea copiiloru lor si profesorii nu voru s o faca, lasand'o pe sem'a parintiloru. Este invederatu, ca scolarii, deveniti mai tardiu si ei parinti, voru fi totu atata de improprii de a educá nouile generatiuni (aplause.) Nu asia se procedea in trecutu.

Ori catu va fi fostu de nesuficienta educatiunea ce parintii romani dinscoli anteriori insinuai copii lor, ea se manifestá prin unele sentimente traditionale, daca nu si consciente, ea se resumá in unile modalitati cari constituiau urbanitatea, poleirea sociala din timpu. La renascerea nostra din acestu secolu, scol'a nu s'a marginitu a vulgarisa sciinti'a. Lazarii, Asachii, Cichindellii, Eliadii au devenitu si *educatori nationali*. Acestia facura ca copii romani, de ori-ce trepta a societatiei, deprindeau se fia modesti, reverentiosi cu cei mai betrani, totu atatu de bine crescuti catu si de invetiati.

Nu acei primi apostoli ai culturei nationale ar fi disu in o lectiune de gramatica latina la gimnasia: „Credo Deum non esse“ (vii aplause), si nu ei ar fi sustienutu in clasele liceale, in numele a nu sciu ce filosofie, ca sufletulu sta in cutare parte a creerului omenescu (aplause.) Dar, dnii mei, nu mi-am propusu inse a insira aci erorile in cari unii din noi au cadiutu din respectulu educatiunii tinerimei; me marginescu la atatu pentru astadi, cu atatu mai multu ca unanimele dvostra aplause imi spunu ca apretiatii cestiunea ca si mine. Si tocmai onoratoarea acesta adesiune me indamna inca a nu negá, ca de mai multu timpu se aude in giurulu nostru facendu-se constatarea, negresitu exagerata, ca scolarii din unele scoli, dela clasele onora din profesori, nu mai sunt ca alta data: modesti, reverentiosi, bine crescuti, si mai alesu ca au perdatu ori-ce simtiu alu respectului. Pe unde treceau scolarii lui Lazaru, ai lui Asachi . . . loculu resuna de simtiri romanesci, de idei frumoase (aplause.) Ore de s'ar permite muriloru unoru scoli . . . ce dicu, chiar muriloru acestei sali, se graiesca despre trecerea pe aci a unoru clase liceali, cu ocaisiunea examinariloru, ce ne ar spune? (aplause).

Ori-catu de nedrepta ar fi acusatiiunea acest'a, ea nu ne pote lasa indiferenti, caci de totu ce este reu in scola, noi, invetiatorii, mai antaiu, vom avea se patimu si se intimpinamu piedeci neinvinse, chiar in predarea materiiloru de invetiamentu.

Cum putemu inse remedia la reu? Cum putem introduce in inim'a noiloru generatiuni respectulu pentru autoritate, pentru parinti, pentru versta, pentru invetiatori, pentru meritu?

Cea mai buna lectiune educativa o primesce scolarulu nu din catechisme morale, nici din nu sciu ce cursuri de etica. „Invetiatoriulu“ cu modulu lui de a fi, d'a grai, d'a se purta in clasa si afara din clasa presinta scolarulu lectiunea de educatiune cea mai neuitata si care mai adancu se sapa in inim'a copilulu. Unde invetiatoriulu isi face detori'a de educatoru, deplina, afirmamu ca acolo nu se intalnescu in societate scolari de aceia cari prin modulu loru de a fi, ne sunt tuturoru o cauza de intristatiune, ori catu n'am fi „laudatores tempores acti.“ (viii aplause.)

Scol'a, mai pre susu de tote, nu trebuie se imputinedie respectulu, autoritatea paterna. Cum pote sdruncina invetiatoriulu acestu respectu? Candu elu a criticatu, ba a luat in batae de jocu, in clasa inaintea fiului scolaru, pe parintele lui, pe rudele acestuia, din cauza de esemplu de neunire la vederi politice cu invetiatoriulu. Dar de candu scol'a nostra are alta misiune politica de catu aceea de a fi scola romana? (lungi aplause).

Scol'a reu condusa de invetiatoriu este in stare a darama si respectulu catra autoritate, catra mai betrani, catra mai mari, catra invetiatori, catra barbati de meritu. De sicuru, numai ca exceptiune se potu areta in corpula profesoralu juni invetiatori, criticandu inaintea scolariloru, in termini departe d'a fi alesi si respectuosi, pe autoritatile constituite, pe invetiatori, colegi mai in versta si chiar pe barbati cari au lucratu in tier'a acest'a.

Si asemenea procedere a unoru invetiatori, ei si-o justifica dicendu: Au nu avemu inscrise in constitutiune libertatile de cugetare, de presa, de cultu etc?

Ei! eca, acesta ar fi bine se nu mai fia pe vitoriu, nici ca exceptiune, daca tinemu se nu intelnimu din ce in ce mai numerosi, de acele tipuri de scolari, cari in loculu mantinutei modeste se inbraca la ultim'a moda, cari in loculu inimei pline de ingenuitate si de frumoase ilusiuni, oferu spirite seci seu sceptice, cari la 20 ani sunt betrani de 80 ani! Ore in faci'a unoru asemenea nenerociti copii, nu cumva cutare scola, ori cutare profesoru ar avea a-si imputa ceva macaru? Ore acei scolari cari in numele „egalitatiei“ au isgonitu din inim'a lor respectulu pentru statu, pentru superiori, pentru omenii de meritu, si cari pretindu a sci tote, pentru ca pucinu au invetiatu, cari au despre tote lucrurile doctrine nestramutate si sunt capabili se disertodie de tote „de omni re scibili et de quibusdam aliis,“ (viii aplause), ore acesti scolari nu au pe ici colea — cum eu insumi sunt faricitu a constata — numai o exceptiune? — La adapostulu inamovibilitatei si subtu cuventu ca servimu libertatile constitutionale, invetiatoriulu nu trebuie a se face directu agentu de lupta dilnica, caci jurnalulu dascalulu va avea a-si imputa nascerea „elevulu politicianu.“ Ca si jurnalulu de polemica acra, fara principii solide ale invetiatoriului seu, elevulu politicianu este de tote colorile. Acesta insemnadia ca elu nu mai are respectu de nimicu si pentru nimeni in acesta tierra. Prestigiulu meritulu? Prestigiulu verstei? Prestigiulu autoritatiei? Dar ce au a face tote aceste prestigiuri cu libertatea cutare si cu egalitatea cutare (repetate aplause).

De buna sema si invetiatoriului sunt asicurate asemenea drepturi politice pe cari le are ori-ce cetatanu. Nimeni nu ar putea impedicá legalminte pe profesore de a fi de cutare seu cutare partita politica; este inse o limita care o indica logica, bunulu

simtiu, educatiunea, limita peste care unu servitoru alu altariului, nu pôte pasi fara mari prejuditii ale profesiunei ce eserecita in sinulu societatiei. Nu-mi permitu a indicá, dloru, astadi, acea limita, càci ar fi a ve confundá pe toti cu esceptiunile regretabile, cu parintii morali ai aceloru scolari „nilitati sgomotose,” cari, dupa pild'a invetiatoriloru loru, credu a-si deschide mai lesne cale in societate prin desfreu, prin suficientia . . . (aplause.) Nu mi se va mai face, speru, de acei cari me cunosc, nedreptatea d'a se presupune cá pledezu aci in favórea unui interesu alu meu: eu me interesezu de institutiunile nóstre de invetiamentu, de directiunea ce se dá acestuia, éra nu de aceea ce este mie la indemana. N'am uitatu unu singuru minutu cá mane potu se fiu in alta positiune de cátu in cea de astadi, si cu tóte acestea eu repudiezu arme de asemenea felu, nepreferindu triumfulu momentanu la acelu alu culturei sanetóse a natiunii (aplause).

Da, dloru profesori, numai caus'a desinteresata a scólei romane, me face a ve vorbi cu graiulu celu deschisu si limpede alu inimei!

Da, copiii mei, astadi candu aveti a primi din manile I. P. S. S. Mitropolitulu, capu alu bisericii nationale, coróne respaltitóre ale silintieloru vóstre la invetiatura, in numele M. S. Regelui, impedecatu d'a veni aci de griji mai mari de catu ale serbarii de facia; da, copiii mei, ascultati vocea unui vechiu amicu alu vostru: cereti tuturoru dascaliloru vostri de adi inainte nu numai carte, ci si multa educatiune. Amesuratu cum mintea vóstra se destépta la frumósele lor lectiuni, inim'a vóstra formezeze, imbogatiésca-se de acele simtieminte religióse, morale, nationale, cari in definitiv sunt singurile date neinstrate inate ale nóstre in lupt'a grea a vietii (lungi aplause). Intre acele simtieminte nu pôte se nu stea la loculu antaiu, iubirea de tíera. Acelei iubiri sadite in inim'a nóstra a tuturoru, propunu, terminandu acestu respunsu alu meu la discursulu dloru membri ai consiliului permanent de instructiune, sè se radice o intreita urare: urare pentru marele protectoru alu scólei romane M. S. Carolu I. Regele Romaniei! (viui aplause.) Urare pentru M. S. Regin'a Elisaveta. Daca interesele sanetatiei sale atátu de scumpa noue, o retienu afara din capitala, inim'a ei iubitóre de copii este cu noi. Ea nu v'a uitatu si pentru voi a scrisu frumósele povesti ale „Pelesului,” (viui aplause), carte care vi se va dá ca premiu, carte in care veti aflá traditiunile muntiloru nostri si atâtea frumóse lectiuni ale stramosiloru romani (repetate aplause).

A trei'a urare a nóstra fia dloru traiésca. scól'a romana!

Contra reflexiune la „Cum stam cu invetiamentulu confes. in scólele populare?”

Am disu in Nr. 27. a. c. alu acestei foi cá nu pré bine stam cu invetiamentulu; acést'a o dicu si sustienu pama ce din pártea contraria nu voiu primi unu respunsu mai obieptivu.

Cea ce domnii: S i m u si A n d r e e s c u in Nrii 28 si 30 ai acestei foi î-mi reflectara — e o pasiune numai de a reflectá, de a scrie, ce de comunu se intempla cu, séu fara de cauza, cand unu individu séu o societate vine sub intrebare, séu sub critica chiaru, éra reflexiunea categorica — lipsesce.

Déca eu am disu, cá nu pré bine stam cu invetiamentulu — asceptamu dela combatantii mei se afirme cá „bine” séu „pré bine” stam cu elu, ceea ce nu mi s'au reflectatu. Din ce cauza? nu sciui!

In articlulu meu am accentuatu cá unii si altii, éra nu toti invetiatorii etc. prin urmare, am facutu alusiune numai la o parte din intregu, din care respectu am recomandat conferintiele invetiatoresei sub nume de „exercitiu didacticu” ca ran'a se nu iee dimensiuni mari in corpu, ci la aparentia s'o suprimamu.

Prin acést'a n'am „inegritu corpu invetiatorecu, n'am turnatu veninu in paharulu ce au betii invetiatori alu goli din partea inamiciloru invetiamentulu” precum d. Simu afirma, pentru cá atunci dadeamu articlului caracteru generalu folosindu-me cu espressionea „cá toti invetiatorii etc.” ceea ce n'am facutu; am facutu numai unu *audiatu et altera pars*, am spusu unu adeveru puru si necontestabilu aprobatu chiaru si din partea combatentulu meu Andreescu, carele — cand in Nr. 30. alu acestei foi se esprima cá planulu diecesei nóstre „este neesecutabilu cá „are necesitate de o revisiune si emendare” facendu o paralela ironica intre cultur'a nóstra si cea a germanului din Prusi'a — apróba cele dise de mine cá adeva, sunt pana si invetiatori cualificati cari nu punu nici unu pondu pe planulu de invetiamentu,” éra sustienendu acést'a chiar Dsa, apoi pentru ce trebe se ne mai miramu cá nu stam pré bine cu invetiamentulu?

Când d. Andreescu timbréza planulu diecesei nóstre de „ne esecutabile etc.” — fara basa, fara precegetare, se inarméza contra V. Consistoriu acariu fetu e planulu, cea ce e durerosu pentru o Eparchia, acarei organu vine opugnatu din partea subalterniloru sei, cea ce se vede si din pasagiulu „reflexiunei Dsale: „D. P., se amarese fórté pentru cá invetiatorii nu alérga la piatiulu de carti sau manuale — recomandate de Consistoriu.”

Nu cumva D. Andreescu ar voi se alergámu la piatiulu din Beregséu dupa aceste?

Referitoriu la aceea cá „unii invetiatori 'lu delatura cu totulu pentru cá nu pricepu materi'a etc. precum am disu in articlulu meu, intrebú pe domnii combatenti, pentru ce V. Consistoriu diecesanu a ordinatu in anulu acesta tienerea unui cursu supletoriu in Aradu cu acei invetiatori cari cu finea anului 1881/2. a depusu esamenu reu cu copii scolari?*)

Pentru ce si Consistoriulu Archidiecesanu a facutu o dispositiune analóga acesteia fatia de invetiatorii sei?

Din respunsulu ce mi se va dá, si din consideratiunea neesecutarei, respective din necesitatea revisiunei si emandarii planului de invetiamentu in dieces'a nóstra nu me potu din destulu mirá cá cu invetiamentulu confes. in scólele populare nu stam pré bine.

A-si fi cu recunoscintia catra domnii Inspectori scolari déca ni-ar comunicá ceva din esperintiele Dloru castigate pela esamene si anume:

- a) Ce esamene dau invetiatorii?
- b) déca esamenulu e reu cine e caus'a?
- c) dupa planulu de invetiamentu procedu d. invetiatorii?

*) Acést'a obiectiune nu atinge pe Dlu Simu, din dieces'a Caransebesiului. Red.

Era domnii combatenti fie siguri că si eu ca unu invetiatoriu sum bunu amicu alu invetiamentului confesionalu, chiar asia de bunu ca domni'a loru si voi remané si atunci când cineva m'aru atacá pe nedreptulu si aru trai cu presupuneri vatamatóre si nedemne pentru mine si missiunea mea. P.

Malur'a si taciunele, varuitulu grâului de sementia.

Intre multele bóle ce bantuescu grâulu si alte cereale se deosebesce malur'a si taciunele. *Malur'a* este o ciuperca parasita, care ataca grâulu si alaculu petrundiendu in ovarulu acestoru plante. Grauntiele de grâu maluratu sunt umflate, usióre, de culóre cam surie si pline in launtru cu unu pravu negru, care pute a pesce stricatu séu mlastina. Malur'a ataca cerealele in anii umezi si cei secetosi, totusi s'a observatu că se desvólta mai multa cand este umezela, si dupa dis'a unoru economi, cand ploua pe timpulu infloritului. Grâulu maluritu nu se póte eunósce pana ce nu-i da spiculu, care, fiind maluritu, are o colóre verde-albastra si pute cand este frecatu in mâna.

Taciunele este asemenea o ciuperca parasita. Fie-care cereala si-are taciunele seu. Elu se inmultiesce ca si malur'a si se desvólta cându spicele nu sau aratatu inca afara. De aceea nu se potu deosebi grânele taciunate pana ce nu le da spiculu. Spiculu atacatu de taciune este cam suru galbuiu si apoi se face negru ca carbunele, ne mai remanendu dintrensulu de catu nisce prafu negru care se scutura fôrte curendu.

Sporii taciunelui adeca prafulu negru se lipesce de grauntie si de pae cându se treera grânele. Semânti'a astfelu molipsita da nascere la spice bolnave.

Taciunele ataca grâulu, orzulu, ovasulu si porumbulu. Spicele atacate sunt negre. La porumbu se arata sub forma de umflaturi alburii, lucitóre. In aceste umflaturi se afla o materie neagra, lipicioasa, care mai tardiu se usca prefacandu-se in prafu negru. Acestu prafu este fôrte vatamatoriu pentru vitele care mananca nutretiu de porumbu taciunatu.

Fiindu doveditu cum că atatu malur'a câtu si taciunile molipsescu grânele si că semânti'a molipsita pusa in pamentu da si densa nascere la spice bolnave, agricultorii au cautatu mijlócce pentru a sterpi sporii adeca prafulu negru, care se lipesce de grauntiele cerealeloru. Pana acum nu se cunosceau alte mijlócce de catu acea ce se numesce varuitulu si suflatulu sementiei.

Dupa numeroase cercari facute mai antaiu de agronomulu francesu Dambaste si dupa densulu de nenumerati agricultori, mijloculu celu mai bun pentru a feri grâulu de malura si de taciune este de a pregati seminti'a dupa metod'a pe care ni-o descrie *Economia rurala*, dupa acestu agronomu.

Pentru pregatirea grâului de semântia se intrebuintieza varu nestinsu in forma de piatra si sare amara, séu sarea lui Glauber, care se gasesce la droguisti. Lucrarea se face intr'unu localu pardositu cu caramida, cu piatra ori cu ciment, si la nevoie chiar pe pamentu bine batutu.

Pentru acestu sfersitu se topesce optu chilogramme de sare amara intr'unu ectolitru de apa (cam siasa oca de sare in siette vedre de apa). Sarea se topes-

ce intr'unu hardau sau intro putina; cu apa fierța topirea se face numai de cât. Se póte topi de odata atât'a sare catu are cineva trebuintia pentru semanti'a ce are se puna in pamentu. De atata parte se ia pietrele de varu si se tórna peste densele putiena apa pentru ca se se tieraneze; sau se punu pietre intr'unu cosiu care se móie in apa câteva secunde si apoi varulu se pune pe pamentu unde se incinge si se preface in prafu in fôrte putienu timpu. Este bine ca varulu se se pregatésca in fie-care di, căci lasandulu ca prafu mai multu timpu í-si perde puterea.

Cându voiesce cineva se prepareze semintie, pune pe pardosél'a de caramida trei baniti de grâu, spre exemplu, doi insi cu lopeti intorcu mereu semanti'a, ér unu alu treilea tórna incetu cu unu vasu peste densa din ap'a sarata despre care s'a vorbitu mai susu atâtu câtu póte se absórba seminti'a, adeca pana ce ap'a sarata incepe a curge din gramad'a de grâu. Cu chipulu acesta tóte grauntiele sunt moiata in apa sarata. Dupa acést'a unulu din lucratori ia indatu prafu de varu cu lopat'a si-lu presera peste grâu; ceialalti lucratori í-lu intorcu mereu. Se pune pana la o oca si jumatare de varu pentru cele trei banitie de sementia. Grâulu se amestica cu lopetile pana s'a albitu tóte grauntiele. Atunci lucrarea s'a terminatu si grâulu varuitu se gramadesce intr'unu coltiu alu locului. Dupa aceea se punu alte trei banitie de grâu si totu astfelu se urmédia pana se gatesce totu grâulu de semantia.

Grâulu varuitu se póte tiené câte-va dile pana ce se sémana, fara ca se se strice; cu tóte acestea este mai bine se se mute din locu si se se întórca din candu in candu cu lopat'a pentru ca se nu se incinga.

Candu se sémana grâu multu, semanti'a se prepara treptatu, dupa trebuintia. Lucru de capetenie este că grâulu se fie bine moiatu in apa sarata si pe data amestecatu cu prafulu de varu, căci daea intardia, semanti'a se sventéza si prafulu de varu nu se mai lipesce de densa. Sporii maiurei fiindu pe deasupra semintiei, ca se péra trebue ca varulu se se lipésca neaperatu, de fiecare grauntie, si acést'a nu o face de catu atunci candu, dupa ce s'au muiatu semanti'a, pe data se si arunca prafu de varu peste densa.

Unii agricultori intrebuintiezia numai varulu nestinsu. In asemenea casu se punu petrile de varu intr'unu hardau cu apa; potrivindu o oca de varu pentru o vadra de apa. Dupa ce s'a topitu varulu facenduse ca unu felu de lapte, se pune semanti'a in cosiuri adenci cu manusi si se móie in laptele de var câte-va minute. Semanti'a muiata se pune la o parte si se móie alta. In cele diu urma se pune cu lopat'a prafu de varu peste grâulu inmuiatu si se întórce bine cu lopat'a. Semanti'a astfelu pregatita se pastreza câte-va dile, daca nu se póte semaná intr'o di. Cu tóte acestea spre a nu se incinge se mai întórce cu lopat'a.

Cercarea a doveditu că preparatiunea grâului de semantia cu sare amara da rezultate mai bune de catu acea ce se prepara numai cu varu.

Prepararea grâului de semantia dupa metoda lui Dambaste se practiséza in tóte tierile unde agricultur'a e inaintata; s'a introdusu si in câte-va esplotiuni din Moldova. Eu o recomandn cultivatoriloru ca mijloculu celu mai siguru pentru a feri grâulu de malura.

Notiie Bibliografice.

POVESTILE PELESIULUI

de

CARMEN SYLVA.

Acest'a este titlulu unei noue opere esita in editiunea Ministeriului de Culte si a Instructiunei publice, din condeiulu Augustei Suverane a României, căci *Carmen Sylva*, nu e alta decât *Elisabet'a Dómn'a Romaniloru!*

Inainte de a ne dá *Povestile Pelesiuului*, Carmen Sylva s'a distinsu priu câteva scrieri, ce au produsu o adeverata revolutie in lumea literara. Er prin oper'a de fatia August'a auctóre a cautatu sê intre la inim'a poporului romanu si ascultându tainele inimei lui, se idealizeze, ori vorbindu mai corect, se eternizeze prin frumosii sei carmeni particularitatile ce forméza titlulu de noblétia alu poporului românu, obiceiurile si basmele lui!

Ori cât am cetitu si recetitu clasic'a opera a *Reginei*, cu tóte acestea, cand detori'a de jurnalisti cere ca se ne pronunciamu asupra ei, marturisimu, suntemu cuprinsi de unu simtiemintu de umilire si de respectu, care par că ne spune ca si odinióra glasulu din rugulu ardiendu lui Moise in muntele Sinai: „nu te atinge!“

In adeveru pentru a spune cu vrednicie laudele carminiloru din *Povestile Pelesiuului*, ar trebui unu condeiu totu asia de sublimu si genialu ca si condeiulu Augustei auctóre. De aceea, nu cumva prin neajunsulu nostru se vatamam *Majestatea Povestiloru Pelesiuului*, nici ne vom încercá a ne atinge de valórea acestui adeveratu tesauru in literatur'a nóstra nationala. Ci, mai virtosu, vom rugá pre Ddieu ca se pazésca ani indelungati pe *Regin'a*, care asia de tare iubesse poporulu seu, încât n'a esitatu a descinde din palatulu regalulu in colib'a tieranului romanu, si a scrie cu pén'a maiéstra, cum numai Ea scie scrie, minunatele *Povesti a-le Pelesiuului: Virfulu cu doru, Furnic'a, Piatra arsa, Jipii, Caraimanulu, Pester'a Ialomítiei, Omulu, Valea Cerbului, Cetatea Babei, Ceahlauila si Valea rea.*

* * *

„*CIMPOIULU*“ *diariu septemenalu ilustratu*, pentru: romantie, novele, poesii, musica, arte, sciintia varietati si mode, apare in Bucuresci, in formatu quartu de 2 cóle. Pretiulu abonamentulu pentru Romani'a 12 lei, pe anu, pentru strainatate 14 lei (6 fl. 50 cr.) pe anu si 8 lei (3 fl. 50 cr.) pe jumetate de anu.

Cand anunciam cetitoriloru nostri publicarea acestui jurnalulu ne simtimu detori a-le trage atentiuinea asupra lui si alu recomandá tuturoru si in deosebi iubitoriloru de romanuri. *Cimpoiulu* a inceputu a aparé din 1 Aprile si dupa trei luni de existintia elu a pututu se numere peste 2000 de abonenti. Redactiunea diariului afara de premiulu ce da abonentiloru la fie-care trimestru le dá si o gravura mare afara din textu, care se póte pune in rama.

In trei luni *Cimpoiulu* a publicatu patru romanuri complete din cele mai interesante: *Ucigasiulu Carolinei, Duces'a de Lyons, O drama in fundulu marei si O fantasia americana*. Afara de acestea a datu inca diece novele: *In fundulu unui putiu, O comora nedescoperita in Dobrogea, Povestirea unui mortu, Autopsia, Cea d'antaiu serutare, Pomulu miculuu Carl, Nebun'a d'amoru, O casatorie pe o stâncă, Canteculu parului si Cas'a spen-zuraturului*, etc. adeca materie a dóne volume de 400

pagine si o comedie, *Iubirea si Datori'a*. Afara de acestea a inceputu a publicá trei romantie noue: *Noua dieci si trei* de *Victor Hugo*, *Cele doue Mame*, *Farmecel Cigancei*, *Ierusalimulu liberatu de Torquato Tasso*, si in curendu va incepe a publicá interesantulu roman-tiu *Cocosiaturulu* de *Paul Féval* si *Invalidulu cu capulu de lemn*, novela originala. Aceste sunt materii atât de bogate si interesante încât suntemu siguri că fatia cu bagatelulu pretiu de prenumeratiune iubitorii de lectura amusanta si familiel nostre nu vor pregetá a-se abona la jurnalulu *Cimpoiulu!*

D i v e r s e.

* **Escelenti'a Sa In.** Prea Santitulu Archiepiscopu si Metropolitulu *Miron Romanulu* a sositu joi cu trenulu de médiedi la Aradu, insocitu de protodiaconulu Archiepiscopescu *Reulu*, unde a petrecutu ca óspele Preasantiei Sale Dlu Episcopu *Ioanu Metianu*, pana eri la médiedi, cand ambii prelati au calatoritu impreuna la Budapesta, in afaceri de a-le fundatiunei *Gozsdu*.

* **Aniversarea nasterii Majestatii Sale** Regelui Apostolicu *Franciscu Iosifu I.* s'a celebratu *Vineri*, diu'a schimbarei la fatia, in biseric'a catedrala de aici cu rugatiunea de *Te-Deum*, la care a pontificatu Inaltu Preasantitulu Episcopu *Ioanu Metianu* cu o númeroasa asistentia de preoti, fiind prezentu la servitiulu divinulu si Escelenti'a Sa Preas. Arch. si Metropolitulu *Miron Romanulu*. La prandiulu datu de Preasanti'a Sa Episcopu *Ioanu Metianu* din incidentele acestei serbatori indoite, si la care au fost invitate mai multe persóne din familiel române, Escelenti'a Sa a purtatu toastu pentru indelung'a viatia a Majestatii Sale Regelui Apostolicu, ér *P. S. S. Epis. Ioanu Metianu* pentru Escelenti'a Sa Archiepiscopulu si Metropolitulu *Miron Romanulu*.

* **Dlu ingineru Petru Suciu**, din Arad, fiind numitu ingineru la lini'a *Ploiesci-Predealu* in Romania, astadi se departa din mijloculu nostru pentru a-si ocupá nou'a functiune. Dorimu amiculu nostru succesu deplin in carier'a sa!

* **Asociatiunea generala a studentiloru Universitarii din Romania.** Toti acei, cari indeplinescu conditiunile Regulamentulu datu publicitatii si dorescu a deveni membri si a luá parte la Congresulu ce va avé locu in dilele de 5, 6, 7 si 8 Septembrie a. c. in Orasiulu *Bacau*, sunt rugati a se inscrie celu multu pana la 3 Septembrie séra, cand registrulu de inscrieri se va inchide la delegatulu Comisiunei de Bucuresci *Dlu Nicolae Ganea*, *Calea Victoriei nr. 12*, care va elibera carta de membru cu care se va presentá Casierulu Comisiunei *Dlu Ales. Schaabner*, strada *Polona Nr. 36*, spre a plati colisatia de 6 lei noi, prevadiuta de statute si 10 bani costulu cartei de membru. In *Iasi* inscrierel se voru face in aceleasi conditiuni, modu si timpu la *Dlu P. Garcineanu* la Universitate. Programa se va anuntia inainte de diu'a finata pentru plecarea. Pentru cei ce dorescu a participá la acestu congressu estragemu din regulamentu urmatórele: *Art. 1.* Ori-cine voieste a participa la Congresu trebuie: a) se fie inscriu la una din facultati si se fi absolvitu liceulu; b) sau se urmeze cursurile unei scóle superióre speciale. Prin scóli superióre speciale se intielegu: scólele normale superióre alaturate pe langa facultatile de litere si sciintie din Bucuresci si *Iasi*; scóla superióra de poduri si siosele; scóla superióra

de farmacie și școala superioară militară. c) Școlile inferioare speciale voru fi primite în Asociațiune, înse numai prin *delegațiuni compuse cel puțin din trei membri*, conform art. 2 din statute. Aceste școli sunt: școala de belle-arte, de veterinarie, școli normale inferioare, școala de comerț, de agricultură, de meserii și toate celelalte școli profesionale din România. Art. 2. Delegații preveduți la al. c din art. 1 alu acestui regulamentu, nu dreptu de a vota în Congresu. Art. 3. Înainte de constituirea Congresului, delegațiunile unite alege din sânul lor unu delegatu, care împreună cu alți doi membri din delegațiuni, se conducă desbaterile și se eșecute programulu în toate ședințele Congresului.

* **Statistică a școlilor în Români'a.** Români'a posedea la finele anului școlar 1880-81 unu numeru de 2276 școli primare rurale de ambele sexe, 2272 invetiatiori și invetiatore, 66193 elevi, 8686 eleve, totalu 74879 elevi și eleve; Școli primare urbane de baeti numera 133, institutori 436, elevi în clasa I-a 9100, în clasa II-a 5160, în clasa III-a 4109, în clasa IV-a 3232, totalu 21601; Școli primare urbane de fete numera 117, institutore 302, eleve în clasa I-a 5997, în clasa II-a 2670, în clasa III-a 1733, în clasa IV-a 1160, totalu 11560. Licee numera 7, profesori 157, elevi în clasa I-a 658, în clasa II-a 363, în clasa III-a 230, în clasa IV-a 189, în clasa V-a 285, în clasa VI-a 190, în clasa VII 111, totalu 202; Gimnășii are 18, profesori 178, elevi în clasa I-a 946, în clasa II-a 494, în clasa III-a 317, în clasa IV-a 194, totalu 1951; Seminarii sunt 9, profesori 98, elevi în clasa I-a 545, în clasa II-a 407, în clasa III-a 476, în clasa IV-a 477, în clasa V-a 54, în clasa VI-a 24, în clasa VII-a 28, totalu 2011; Școli normale primare are 9, profesori 88, elevi în clasa I-a 217, în clasa II-a 196, în clasa III-a 150, în clasa IV-a 153, totalu 716; Școli comerciale are 5, profesori 49, elevi în clasa I-a 319, în clasa II-a 109, în clasa III-a 47, în clasa IV-a 19, în clasa V-a 7, totalu 501; Școli secundare și profesionale de fete sunt 11, profesori și profesore 111, elevi în clasa I-a 463, în clasa II-a 166, în clasa III-a 113, în clasa IV-a 89, în clasa V-a 58, în clasa VI-a 10, totalu 899+175 eleve de la școala profesională, primară și froebeliana facu 1074 eleve; Diferite școli speciale 23, profesori 172, elevi 1610, eleve 244, totalu 1854; Universități 2, facultăți 8, profesori 83, studenți în anulu I-ii 262, în anulu alu II-lea 210 în anulu III-lea 171, în anulu IV-lea 23, în anulu V-lea 42, totalu 708; Diferite școli private și confesionale 221, profesori și profesore 1087, elevi 8059, eleve 5644, totalu 13,703; **Recapitulare:** Școli de toate gradele și specialitățile 2837, profesori și profesore 5033, elevi 105,376, eleve 27,208, totalu 132,584. **Comparatiunea invetiamențului generalu pe anii școlari 1877—1878—1879—1880—1881.** Anulu 1877—1878 numera 2402 școli cu 4486 profesori și 11,9015 elevi; Anulu 1878—1879 numera 2411 școli cu 5482 profesori și 114995 elevi; Anulu 1879—1880 numera 2744 școli cu 4791 profesori și 117385 elevi; Anulu 1880—1881 numera 2837 școli cu 5033 profesori și 132584 elevi; Invetiamențulu primaru urbanu și ruralu de ambele sexe ne da cifrele următoare pe acești din urma ani: Anulu 1877—1878 ne da cifră școlară de 97248
 " 1878—1879 " " " 92857
 " 1879—1880 " " " 93753
 " 1880—1881 " " " 108040
 NB. Dece în anii 1878—79 și 1879—80 populația școlară a fost mai mică în raportu cu ceialți ani,

cauza este că atunci lipsea județiile Bolgradu, Cahulu și Ismailu, cari mai în urma s'au înlocuitu prin județiile Tulcea și Constantia. În anulu 1882 sesiunea din Maiu au luat bacalaureatul în litere 30 studenți, în științe 28, în litere și științe 52, totalu 110-
 „Invetiatorul.”

* **Adunarea generală a Asociațiunii transilvane** se va ținea, precum șcimn, peste diece zile în Deesiu. Unulu din membrii comitetului de bună primire din acestu orășiu scrie în „Gaz. Transil.” următoarele: „Comitetulu constituitu pentru primirea oșpetilor a facutu mari pregătiri, cuartire avemu destule din partea orășieniloru precum și din partea autoritatiloru de aicea șuntemu cătu se pôte de bine spriginiti. În 27 Augustu a. c. va fi concertu, și în 28 va fi balu. Publiculu romanu este deci rogatu că se ia parte în numeru cătu de mare cu atata mai multu, căci este cale ferată până în Deesiu, care pe timpulu Asociațiunii va comunica între Clusiu și Deesiu de 2 ori pe di. Dorim că justele așteptări ale Romaniloru din Deesiu se fia chiar întrecute printr'o participare cătu mai numeroasă a membriloru Asociațiunii, la adunarea generală.

* **Fabrica de școli în Franța.** Cu ocașiunea ședinței Asociațiunii flotecnice ce a avutu locu la 2: Iulie curențu la Trocadero (șpune Revue Pédagogique), d. ministru alu instrucțiunii a pronunțiatu unu discursu, din care estragemu următoarele pasage, relative la invetiamențulu primaru: „Gratie acestui instrumentu admirabilu numitu cas'a școliloru, ministru lu instrucțiunii publice a devenitu usin'a în care se fabrică școli. Acestu ministru înființează aproape trei școli șeu clase pe fiecă di. Facem școli așa de repede precum face și brutarul panu. Pentru acéș'ta, în timpu de vre-o trei ani cu concursulu comuneloru cari împrumută la cas'a școliloru, am cheltuitu o șuma care trece peste 200 milioane. Este multu și s'ar puté crede că se merge pré repede și că finanțele ar trebui mai multu menagiate; înse acéș'ta nu este de căt unu începutu. Pentru a face ca toate comunele Franței se aiba localele de care se șimpte lipsa, ar trebui încă 300 șeu 350 milioane, deca vremu ca legea obligativității să se póta aplica, și ca școlile se póta primi pe toti copiii cu etatea de școala.” „Convicțiunea mea este, că Republic'a franceșă ar trebui se cheltușca încă 600 șeu 700 milioane, pentru a face ca acéș'ta lege se fie nu numai o formulă puternică, ci și unu adeveru practic, etc.

* **Santirea și ridicarea crucei în turnulu bisericei romane din Pecic'a.** Cu privire la acestu actu ni se împartășiesce cu datulu de 2 Aug. st. v. următoarele: Diu'a de eri a fost o di festiva pentru locuitorii romani și opidulu nostru, căci cu mare șolemnităte se șanti și ridică în turnulu nou alu bisericei — crucea. Înca cu 2—3 zile înainte se vorbea în comuna despre șeversirea acestui actu religiosu, pentru aceea și curse multime mare de privitori de rōndu și inteligenti fara deosebire de nationalitate se veda cea ce nu se pôte vedé decăt rareori. La 9½ ore a. m. unu șunetu de trascuri vești începutulu ș. liturgii la care șervira ambii preoți locali, sub care șeremonia crucea în marime de trei metri asiadiată în globulu auriu, a ștatu în mediloculu bisericei decorand'o o pantlica de matésa alba cu inșcriptia „donu din partea corului vocalu 1882” și încă trei canuni mari căt de frumoșe din partea tenerului sexu frumoșu. Eră unu aspectu căt se pôte de frumoșu și moralmente impunatoriu a vedé crucea astfelu decorată în mediloculu turmentului numerosu.

Buletin meteorologicu.

Diu'a.	Lun'a.	Presiunea aerului	Temperatura	Ceriu
Sambata	12. Aug.	765.7 mm.	13.7° R.	seninu
Dumineca	13. "	769.6 "	19.3 "	"
Luni	14. "	735.3 "	20.6 "	"
Marti	15. "	766.3 "	21.6 "	"
Mercuri	16. "	762.5 "	20 "	"
Joi	17. "	762 "	17.7 "	"
Vineri	18. "	763.3 "	16.6 "	obdusu

Concursu.

Nr. 804. B.

Pentru conferirea de 2 Stipendii de câte 500 fl. v. a. pe anu pentru 2 tineri clerici, eventualu gimnasisti cu maturitate, carii in decursu de 2 ani se frecventeze Universitatea din Lipsca (Saxonia in Germania) spre perfectionarea lor in sciintiele auxiliare teologice si pregatirea pentru profesura de teologia cu termiuu pana in 10. Septemvru a. c. st. v.

Cererile recurentiloru sunt a-se subscrerne Consistoriuului diecesei Caransebesiului pana la terminul sus aratatu instruite :

1) cu atestatu dela oficiulu parochialu concerninte spre legitimare, ca concurentele este român de religiunea gr. or. ;

2) cu atestatu de maturitate despre absolvirea cu bun succes a gimnasiului intregu ;

3) atestatu medicalu, ca concurentele este pe deplinu sanatosu ;

4) atestatu despre studiile teologice la unulu din institutetele teologice din Metropolia noastră ortodoxa resarităna.

Se primescu recourse instruite cu recerintiele pp. 1. 2 si 3 pentru aceste done stipendii si numai dela gimnasisti absoluti ; asupra acestoru petitiuni se va reflecta inse numai in lipsa de clerici absoluti recurenti calificati in sensulu puncteloru 2 si 4 din acest concursu.

Caransebesiu, din siedinti'a cons. tienuta in 27. Iuliu 1882.

Episcopulu diecesanu :

Ioanu Popasu, m. p.

Conformu decisului Venerabilului Consistoriu eparchialu dto. 23 Iuniu a. c. Nr. 1633 se escrie concursu pentru ocuparea postulului de invetiatoriu definitivu la clas'a I. dela scól'a gr. or. romana din opidulu *Capolnasiu*, comitatulu Carasiu-Severin, cu terminu de alegere pe 22 Augustu st. v. a. c.

Emolumintele sunt : c) cortelu liberu ; b) 357 fl. 50 cr. in bani gata ; c) 12 orgi de lemne din cari e a se incaldi si clas'a de invetiamentu ; d) 10 fl. pentru participarea la conferintie e) 10 fl. pentru tiparituri si scripturistica ; f) dela ingropatiuni mai mari unde va fi pofitu 40 cr.

La Nru de facia alaturamu unu suplementu de $\frac{1}{2}$ cola.

Dupa seversirea s. liturgii la care a cooperatu tenerulu nostru coru vocalu alu plugariloru in cuartetu intru cantarea tropariului „*mantuesce Dómnne poporulu teu*“ se scóse crucea din biserica si se asiediá inaintea tindei bisericeii unde se santi ap'a si crucea, urmandu apoi obicinuit'a sarutare a s. cruci. O di acomodata festivitatii cáci in 1. Aug. e scóterea crucii care serbatóre bisericeasca ordina si sarutarea ei. Dupa terminarea acestoru ceremonii parintele pontificante Demetriu Popa ceti unu „actu de eterna memoria la ridicarea crucii in turnulu bisericeii“ care s'a depusu in globulu crucii. Acestu actu cuprinde in sine evenimentele ce le-au petrecutu biserica rom. din locu dela 1863. cand ea au arsu, si decandu ea n'au mai avutu turnu corespundietoriu, cáci care erá, erá micu — scundu ; am auditu cetindu-se in acelu actu intre altele si despre despartirea romaniloru de serbi, si cât e numerulu romaniloru in acestu opidu. S'au cetitu acolo ca sub fericit'a domnire a M. S'ale imperatului si reg. Franciscu Iosifu I. sub archipastorirea Escelentiei Sale Dlui Metropolitu Mironu Romanulu, si sub parintésca ingrijire a Pré Santiei S'ale Dlui Episcopu diecesanu Ioanu Metianu ne affam astadi candu deplinimu acestu actu, — dupa care cetire poporulu strigá „Se traésca“ cu mare entusiasmu. Er cand se ridicá crucea in turnu — am vediatu lacrimi de bucuria pe ochii unoru batrani cari dicean „bine ca ne-au invrednicitu bunulu Dumnedieu se mai vedemu unu turnu cum se cade la biserica noastră.“ S'au golitu si pahare in turnu ; celu din taiu a fost pentru M. S'a imp. si reg. Franciscu Iosifu I. pentru Escelenti'a S'a Metropolitanulu, pentru Pré Santi'a S'a D. Episcopu diecesanu etc. cari erau urmate de sunetulu trascuriloru, éra poporulu strigá „Se traésca.“ Acést'a este festivitatea dilei 1. Aug. a. c. din comun'a noastră Dle Redactore despre ce am socotitu a-ve incunoscintia !

† **Necrologu.** Dimitrie Ciobota cu inima doiósa anuncia mórtea scumpei sale socia *Ev'a Ciobota n. Mornaila*, carea dupa unu morbu scurtu dandu-si sufletulu in manile creatoriului, au repausatu in Domnulu in alu 52-lea anu alu etátiu sale in 28. Iuliu diminéti'a la 10 óre. Pe defunct'a o plangu fiii Sofi'a Ciobota m. Grozda, precum si Petru Grozda (junere), Victori'a, Aureliu si Corneliu nepoti, precum si toti ceialalti consangeni si cunoscuti. Osamintele repausatei se vor asiediá la odichn'a eterna dupa ritulu român gr. or. in cimiteriuulu din locu la 29. Iuliu dupa améiedi la 4 óre dela locuinti'a sa propria. Fie-i tierin'a usióra si memori'a binecuventata ! E. Simandu, la 28. Iuliu 1882.

* **Sinagog'a din Alexandri'a jefuita.** In tempulu bombardarei a fost jefuita cu totulu si *sinagog'a profetului Ilie* din Alexandri'a. Dupa traditi'a ovreiloru egipteni, acest templu s'a fondatu inca de profetulu Ilie, care ar fi si functionatu aci ca predicatoru si preotu. O alta traditie sustiene, ca câte-va legi scrise ale acestei sinagoge provinu din templulu ovrescu de o dinióra alu orasiului egipténu Heliopolis. Acestu templu, ce a fost o imitatie fidela a templulu din Ierusalimu, s'a construitu de Ptolomeu cu scopulu de a face independenti pe ovreii Egiptului de marele preotu din Palestina. Dar acestu templu a esistatu numai cátiva ani. Mai e de notat ceea ce povestese Plato, ca a stat in relatiidese cu unu eruditulu ovreu in Egiptu. Se crede, ca acesta a fost profetulu Ieremia, care a fost contimporanulu acefui filosofu si a traitu unu timpu óre care in Egiptu ca esilatu.

Suplementu la „BISERIC'A si SCOL'A.“ Nr. 32.
Anulu VI — 1882.

Recurentii au se provéda petitiunile loru cu testimoniulu despre absolvirea preparandiei, — de calificatiune, atestatu despre depunerea examenului din limb'a magiara si atestatu de conduita estradatu din partea comitetului parochialu si vedintu de catra concernentulu inspectoru cercualu, — petitiunile ast-feliu provédiute adresate comitetului parochialu gr. or. in Capolnasiu a le tramite M. O. Domnu Demetriu Marcu inspectoriu de scóle in Birchisiu, p. u. Kápolnás, totodata pana la terminulu alegerei au a se presentá in Sta Biserica, pentru a-si arata desteritatea in cantare si tipicu. Petitiunile instruate in diu'a alegerei nu se voru luá in consideratiune.

Capolnasiu, din siedinti'a estraordinaria a comitetului parochialu gr. or. tienuta la 25 Iuliu 1882.

Vasiliu Olariu m. p.
par. v. pres. com. par.

In contielegere cu: **Demetriu Marcu**, inspectoru de scóle.

Pentru deplinirea postului de suplemtu langa emeritul invetiatoriu din *Rachita*, Ioanu Blidariu, se escrie concursulu, cu terminu de alegere pe 29 Aug. a. c.

Emolumintele sunt: in bani gata 200 fl. v. a. pausaliu pentru conferintia si scripturistica 50 fl. v. a. cucurudiu in bómbe 40 meti; unu jugeru pamentu aratoriu, si locuintia libera cu gradina intravilana; 10 orgii de lemne din cari se incaldiesce si scól'a; in fine venitele accidentali dela inmormentari s. a.

Recursele adresate Comitetalui par. se se trimita parintelui Georgiu Cratiunescu protopopu in Belinez pana inclusive 27. Aug. a. c.

Dela recurrenti se pretinde a fi depusu examenulu conform art. XVIII. §. 6. din 1879. si a-se presentá in biseric'a din locu in vre-o dumineca ori serbatóre, spre a-si aratá desteritatea in tipicu si cantarea bisericésca.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **G. Cratiunescu** prot. si insp. de scóle.

Pentru deplinirea statiunei invetiatoresci din *Ignessi*, protop. B. Ineului diu'a alegerei 29. Aug. st. v. a. c.

Emolumintele anuali: 1) bani gata 80 fl. 2) 8 cubule bucate parte grâu, parte cucurudiu, 3) 8 stengeni de lemne din care se se incaldiasca si scól'a, 4) 2 masuri mazere, 5) cuartiru cu gradina de legumi.

Voitorii de a ocupá acést'a statiune recoursele loru adresate comitetului parochialu concerninte, le voru trimite subscrisului ppbiteru pana la 22. Aug. a. c. st. v. la Chisineu (Kis-Jenö).

Ignesti, 22. Iuliu 1882.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Ioanu Cornea** ppbiteru.

Pentru deplinirea statiunei invetiatorosci din comun'a *Donceni*, prot. B. Ineului cu terminu de alegere pe 29 Augustu 1882 st. v. Emolumintele sunt:

1) In bani gata 80 fl. v. a. 2) 9 Hct. litre 80 litre bucate grau, si cucurudiu. 3) 60 litre mazere. 4) 15 metri lemne de focu din care are a-se incaldi si scól'a. 5) Dela 57 nr. de case cate una portie de fenu. 6) Cortelu liberu cu gradina de legumi. Doritorii de a ocupa acést'a statiune recoursele loru adre-

sate comitetului parochialu, si instruate conformu stat. org. pana la 22. Augustu st. v. le voru trimite subscrisului presbiteru in Chisineu (Kisjenö) éra pana alegere se voru presenta in vreo dumineca, au serbatóre la sfta bisericica pentru ase face cunoscuti poporului.

Donceni 25 Iuliu 1882.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine **Ioanu Cornea** m. p. ppbiteru.

Pentru deplinirea statiunei invetiatoresci din comun'a *Berindia*, prot. B. Ineului diu'a alegerei 29 Augustu st. v. 1882. Emolumintele sunt: 1) In bani gata 60 fl. v. a. 2) 9 Hctlitre 80 litre bucate parte grau parte cucurudiu. 3) 8 jugere de pamentu parte aratoriu, parte fenatie, si pasiune. 4) 15 metri lemne de focu din care se va incaldi si scól'a. 5) Cortelu liberu cu gradina de legumi. Doritorii de a ocupa acésta statiune recoursele loru adresate comitetului parochialu, si instruate conformu stat. org. pana la 22 Augustu st. v. le voru trimite subscrisului ppbiteru in Chisineu (Kisjenö) éra pana la diu'a alegerei se voru presentá la sta bisericica pentru asi arata desteritatea in cantari si tipicu.

Berindia 25 Iuliu 1882.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine **Ioanu Cornea** m. p. ppbiteru.

Pentru deplinirea statiunei invetiatoresci din comun'a *Prazesti*, prot. B. Ineului diu'a alegerei 29 Augustu st. v. 1882. Emolumintele sunt: 1) In bani gata 80 fl. v. a. 2) 9 hctlitre 80 litre bucate, parte grau parte cucurudiu. 3) 60 litre mazere. 4) 9 jugere pamentu aratoriu. 5) 15 metri de lemne din care se va incaldi si scól'a. 6) Cortelu liberu cu gradina de legumi.

Doritorii de a ocupá acésta statiune recoursele loru adresate comitetului parochialu si instruate conformu stat. org. le vor trimite subscrisului ppbiteru pana la 22 Aug. a. c. st. v. in Chisineu (Kisjenö) avendu pana la alegere a se presentá la sfta bisericica pentru ase face cunoscutu poporului.

Prazesti 25 Iuliu 1882.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine **Ioanu Cornea** m. p. ppbiteru.

Pentru deplinirea statiunei invetiatoresci din comun'a *Gavosdia*, prot. B. Ineului, diu'a alegerei 29 Augustu st. v. a. c. Emolumintele sunt: 1) In bani gata 120 fl. v. a. 2) 6 hctlitre grau, 6 hctlitre cucurudiu 3) 8° lemne din care are ase incaldi si scól'a. 4) Cortelu liberu cu gradina de legumi.

Doritorii de a ocupá acésta statiune recoursele loru adresate comitetului parochialu si instruate conform stat. org. le voru trimite subscrisului protopresbiteru pana la 22 Aug. a. c. st. v. in Chisineu (Kisjenö) avendu pana la alegere a se presentá duminec'a au in di de serbatóre la sfta bisericica din Gavosdia pentru asi arata desteritatea in cantari si tipiculu bisericescu.

Gavosdia 20 Iuliu 1882.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine **Ioanu Cornea** m. p. ppbiteru.

Pentru statiunea invetiatorésca din *Finisiu*, protopresbiteratul B. Ineului, diu'a alegerei, 29. Augustu a. c. st. v. Emolumintele sunt: 1. in bani gata 120 fl. 2. 6 cubule grau, 9 cucurudiu. 3. 7°. lemne de focu din

care e a-se incaldi si scól'a. 4. $\frac{1}{4}$. sesiune pamentu aratoriu, si pasiune. 5. Cortelu cu gradina de legumi.

Pentru statiunea invetiatorésca din *Valea-mare*, protop. B. Ineului, diu'a alegerei **29. Augustu a. c. st. v.** Emolumintele sunt: 1. banii gata 100 fl. 2. 5. cubule grâu, 5 cucurudiu. 3. 8°. lemne din care e a-se incaldi si scól'a. 4. Cuartiru cu gradina de legumi.

Pentru statiunea invetiatorésca din comun'a *Nadalbesti*, protop. B. Ineului, diu'a alegerei **29 Augustu st. v.** Emolumintele sunt: 1. banii gata 80 fl. 2. 6. cubule bucate. 3. 14 metri lemne de focu din care se incaldiesce si scól'a. 4. 1 hotl. mazeru. 5. Cuartiru liberu, folosirea unuia intravilanu si alte venituri cantorale.

Recurentii sunt avisati recursele lor adresate comitetului parochialu, si instruate conformu stat. org. a-le trimite subscrisului ppbiteru pana la **22. Augustu st. v.** in Chisineu (Kis-jenö).

Comitetele parochiale.

In contielegere cu mine: **Ioanu Cornea**, m. p. ppbiteru.

Se publica concursu pentru urmatórele statiuni invetiatoresci vacante din Inspectoratulu Beliului.

1. *Capolna*, emolumintele sunt: 60 fl. aust. 12 cubule bucate $\frac{1}{2}$ grau $\frac{1}{2}$ cucurudiu, 2 mesuri fasole, 6 orgii de lemne, una portiune de fenu dela fie care Nr. pamentu aratoriu de 2 holde, si cortelu cu doua chilii si cuina, — alegerea se va tiné in **29. Augustu v.**

2. *Olcea*, emolumintele sunt: 46 fl. aust. 13 cubule bucate $\frac{1}{2}$ grau $\frac{1}{2}$ cucurudiu, 5 orgii de lemne, pamentu aratoriu de 5 cubule si cortelu cu 2 chilii si cuina alegerea se va tiné in **5. Septembrie v.**

Doritorii de a ocupa vre unulu dintre aceste posturi sunt avisati a-si asterne suplicile loru, instruite in sensulu stat. org. pana la termenele mai sus indicate Inspectorului cerc. de scóle Dlui Iosifu Pintia p. u. Hollod in Gyanta.

Comitetele parochiale.

In contielegere cu mine: **Josifu Pintia**, m. p. inspectore cerc.

Se publica concursu pentru urmatórele statiuni invetiatoresci vacante din Inspectoratulu Beliului.

1. *Gy-Rohani*, emolumintele sunt: 46 fl. aust. 12 cubule bucate $\frac{1}{3}$ grâu $\frac{1}{2}$ cucurudiu, 6 orgii de lemne, pamentu aratoriu de 5 cubule si cortelu cu doua chilii cu gradina de legumi, alegerea se va tiné in **29. Augustu st. v.**

2. *Marausiu*, emolumintele sunt: 60 fl. aust, 10 cubule bucate $\frac{1}{2}$ grâu $\frac{1}{2}$ cucurudiu, 8 orgii de lemne, una portiune de fenu dela totu Nr. si cortelu cu doua chilii, alegerea se va tiné in **25. Augustu st. v.**

3. *S.-Saldobagiu*, emolumintele sunt: 120 fl. aust. 8 orgii de lemne, una portiune de fenu dela totu Nr. si 8 cubule de bucate, cortelu cu doua chilii cu gradina de legumi, alegerea se va tiné in **29. Augustu v.**

4. *Ursadu*, emolumintele sunt: 45 fl. aust. 10 cubule de bucate $\frac{1}{2}$ grâu $\frac{1}{2}$ cucurudiu, 5 orgii de lemne, pamentu aratoriu de 16 cubule si cortelu cu doua chilii, alegerea se va tiné in **22. Augustu st. v.**

Comitetele parochiale.

In contielegere cu: **Iosifu Pintia** m. p. inspectoru scol.

Pentru deplinirea definitiva a statiunei invetiatoresci din *Rosi'a*, cerculu inspectoratulu alu Beiusiului, se eserie concursu cu terminu de alegere pe **29. Augustu v. a. c.**

Emolumintele sunt: a) 140 fl. bani gata, b) 10 cubule de bucate, c) 10 stangeni de lemne, si d) cuartiru cu gradina.

Recurentii vor avé a si tramite petitiunile sale inzestrate cu documintele necesarie conformu stat. org. pana la terminulu indicatu la subscrisulu inspectoru in Beiusiu.

De asemenea sunt poftiti, competentii a se presentá pana la alegere, in cutare duminica ori serbatóre la biseric'a din Rosi'a pentru a se face cunoscuti poporului.

Beiusiu in **1. Augustu. 1882.**

In contielegere cu Comit. par. **Vasiliu Papp**, m. p. prot. inspec. cerc. de scóle.

In urmare ordinatiunei Vener. Consistoriu Aradanu de sub Nr. 1633 prin acést'a se eserie concursu pentru ocuparea postulu invetiatorescu din comun'a *Nadasiu*, inspect. Agrisiului cu terminu de alegere pe **15 Augustu a. c.**

Emolumintele impreunate cu acestu postu sunt: 1) In bani gat'a 150 fl. 2) In naturale 12 cubule jumatare grau, jumatare cucuruza, pentru care se capeta bani, dupa cum se apretiuiescu din partea comitatului. 3) Pentru scripturistica 10 fl. 4) Pausialu invetiatorescu 10 fl. 5) Cuartiru liberu cu 2 chilii, camera si grajdu. 6) Pentru gradina de legumi 10 fl. 7) Dela inmormentari, unde invetiatoriulu va fi poftitu, dela mortu mare 50 cr. dela micu 20 cr.

Doritorii, carii voiescu a ocupa acestu postu au a-si trimite racursurile loru inzestrate cu testimoniu de calificatiune si adresate comitetulu parochialu prea on. Domnu inspectoru Florianu Montia in Sicala per Boros-Jenö. — Totu odata aspirantii sunt poftiti a se presentá in vreo duminica ori serbatóre la biseric'a spre a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Nadasiu in **18 Iuliu 1882.**

Comitetulu parochialu.

in contielegere cu mine **Florianu Montia** m. p. inspectoru

Pentru statiunea invetiatorésca din comun'a *Tornea*, cottulu Cenadului, protop. Aradului, cu terminu de alegere pe **22. August. a. c.**

Emolumintele sunt: 1) in bani gata 200 fl v. a. 2) $3\frac{1}{2}$ jugere pamentu aratoriu 3) 2 orgii de lemne, 4) 5 fl. v. a. pentru scripturistica, 5) 10 fl. v. a. pentru conferintiele invetiatoresci, 6) cuartiru si gradina.

Doritorii de a ocupa acestu postu invetiatorescu sunt avisati a-si asterne recursurile loru instruate conformu stat. org. adresate comit. par. si a le tramite subscrisului inspectoru de scóle, Teodoru Popovicu in Sieithinu (Saitény) cottulu Cenadului, pana la diu'a alegerii.

Dela recurenti se cere a-se presentá in st. Biseric'a din locu pentru de a-si aratá desteritatea in tipicu si cantari.

Tornea, in **20 Iuliu 1882.**

Comitetulu parochialu.

Cu invoirea mea **Teodoru Popovicu** m. p. insp. scól.

Pentru rentregirea postulu invetiatorescu va cantu din comun'a *Dezesci*, in protop. Lugosiului, se eserie concursu cu terminu pana la **29. Augustu st. v. a. c.** când se va tiené si alegerea.

Emolumintele sunt: 153 fl. salariu in bani gat'a, 30 meti de cucurudiu in natura, 2 jugere pamentu aratoriu si pentru fenu, 8 stangeni lemne, din care

are a-se incaldi si scól'a, 8 fl. (pentru scripturistica 15 fl. pentru conferintie, cortelu liberu cu gradina de $\frac{1}{4}$ jugeru.

Recursele instruate in sensulu statut. org. bis. au a-se adresá catra Comitétulu parochialu gr. or. din Dezesci si a-se espedá Rvsim. D. Georgiu Pesteanu protop. in Lugosiu.

Comitétulu parochialu.

In contielegere cu D. protop. si inspectoru scolaru.

Se escrie concursu pe statiunea invetiatorésca din comun'a *Araneagu*, inspect. Agrisiului, cu terminulu de alegere pe 22. *Augustu*.

Emolumintele sunt urmatórele:

1) In bani gata 120 fl. 2) 41 metrii de lemne. din carii are a-se incaldi si scól'a. 3) Jumatate sesiune de pamentu aratoriu. 4) Pentru scripturistica 5 fl. v. a.

Doritorri de a ocupá acestu postu sunt avisati a-si trimitte recursurile lor instruate conformu statutului organicu si adresate Comitétului parochialu prea onor. Domnu inspectoru Florianu Montia in Sicula per Boros-Jenő; totu odata au a-se presentá recurentii in vreo Dumineca ori serbatóre la Biseric'a de a colo, pentru de a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Araneagu la 25. Iuliu 1882.

Comitétulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Florianu Montia** inspectoru.

In urmarea ordinatiunei venerab. Consistoriu diecesanu dto 23 Iuniu a. c. Nr. 1633 prin acést'a se escrie concursu pe urmatórele statiuni invetiatoresca ocupate pana acuma interimalu.

1. *Dumbrava*, salariulu anualu in bani 200 fl. 10 stangeni lemne, quartiru liberu cu gradina, diu'a alegerei 29 *Augustu*.

2. *Talagiu*, salariu anualu 200 fl. si 10 stangeni de lemne, quartiru liberu cu gradina diu'a alegerei 29 *August*.

3. *Magulicea*, salariu anualu 200 fl. 10 stanjeni lemne quartiru liberu si gradina, diu'a alegerei 30 *Augustu*.

4. *Lazuri*, salariu anualu 200 fl. 10 stanjeni de lemne, quartiru liberu si gradina, diu'a alegerei 30 *Augustu*.

5) *Bodesci*, salariu anualu 200 fl. 10 stânjeni lemne, quartiru si gradina, diu'a alegerei 31 *August*.

6. *Banesci*, salariu anualu 200 fl. 10 stanjeni de lemne, quartiru liberu cu gradina, diu'a alegerei 31 *August*.

7. *Lungsiora*, salariu anualu 200 fl. 10 stanjeni de lemne, quartiru liberu cu gradina, diu'a alegerei 31 *August*.

8) *Dobrotiu*, salariu anualu 200 fl. 10 stanjeni lemne, quartiru liberu cu gradina, — diu'a alegerei 1 *Septem. st. v.*

9. *Ciungani*, salariu anualu 150 fl. 10 stenjeni de lemne, quartiru liberu si gradina, diu'a alegerei 2 *Sept.*

10. *Prevaleni*, salariu anualu 80 fl. 10 stânjeni de lemne, quartiru liberu cu gradina, diu'a alegerei 2 *Septembre a. c.*

Recurentii sunt avisati recoursele adresate concernintelor comitete parochiale a-le tramite subscrisului inspectoru scolaru.

Halmagiu, 27. Iuliu 1882.

Ioanu Groza m. p.
protop. insp. scol.

Incetandu din viétia Vasiliu Apahideanu docintele dela scól'a superióra din *B.-Comlosiu*, comitatulu Torontalu, pentru ocuparea acelei statiuni vacante se deschide concursu cu terminulu alegerei pe 29. *Augustu a. c. st. v.*

Emolumintele anuali sunt: 500 fl. v. a. bani, 2 jugere pamentu aratoriu de class'a prima, 6 orgii paie, din care are a-se incaldi si scól'a, cortelu liberu cu doua incaperi, podu, culina si podrumu, gradina de legumi in estensiune de 400°.

Aspirantii la acést'a statiune sunt avisati a-si instrui recursurile conform stat. org. si adresate onoratului comitétu parochialu a-le transmite M. On. Domnu vicariu protopresbiteralu Paulu Tempea in Nagy-Torák, per Béga-Szt.-György, si a-se presentá nainte de alegere in careva Dumineca séu serbatóre in biserica spre a-si aretá desteritatea in cantare si tipicu.

B.-Comlosiu, 15. Iuliu 1882.

Comitétulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Paulu Tempea**, m. p. inspect. scol.

Pentru ocuparea postului docentalu la scól'a confes. gr. or. din comun'a *Iancahidu*, ppbiteratulu B. Comlosiului, cottulu Torontalu, se escrie concursu cu terminu de alegere pe 5. *Septemvre a. c. st. v.*

Emolumintele anuali sunt: 4 jugere pamentu aratoriu si 360 fl. v. a. bani; ér la din contra fara pamentu are sum'a de 400 fl. v. a. cortelu liberu, gradina intravilana pentru legumi, $\frac{1}{2}$ jugeru gradina estravilana, 10 trasuri gratuite dela comuna pana in vecinatate, 7 orgii paie, din care are a-se incaldi si scól'a, la inmormentari mari 1 fl., la cele mici 50 cr. v. a. de este chiebatu si pausialu pentru scripturistica 6 fl. v. a.

Aspirantii la acést'a statiune sunt avisati a-si instrui recursurile conform stat. org. si adresate onoratului comitétu parochialu a-le transmite M. On. Domnu vicariu protopopescu Paulu Tempea in Nagy-Torák, per Béga-Szt.-György si a-se presentá nainte de alegere in careva Dumineca séu serbatóre in biserica spre a-si aretá desteritatea in cantare si tipicu.

Iancahidu, 8. Iuliu 1882.

Comitétulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Paulu Tempea**, m. p. inspect. scol.

Pentru deplinirea parochiei de class'a III. vacante din *Bunea*, se escrie concursu cu terminu de alegere pe 22. *Augustu a. c.*

Emolumintele: un'a sesiune de pamentu, parte aratoriu, parte fenétie; platiu parochialu de câte jumetate jugeru intra si estravilanu; dela 100 Nri de case biru câte un'a mesura de cucuruza in bómbe, si stol'a indatinata; si anume: a) pentru un'a molitva 20 cr. b) pentru un'a logodna si cununia la olalta 5 fl. v. a. c) pentru un'a inmormentare simpla la cei preste 7 ani 3 fl. 50 cr., sub 7 ani 1 fl. 20 cr. v. a. d) pentru cetirea unui evángelistu 1 fl. v. a.

Recursele ajustate conform prescrizeloru statutului organicu si adresate subscrisului comitétu par. se tramita parintelui Georgiu Cratiunescu protopopu in Belincz, p. u. Kiszetó, pana inclusive 20. *Augustu st. v. a. c.* avendu recurentii a-se presentá in biseric'a din locu, spre a-si aretá desteritatea in cantari si tipicu.

Comitétulu parochialu gr. or. din Bunea.

In contielegere cu mine: **G. Cratiunescu**, m. p. ppopu.

Pentru ocuparea stațiunii de preot în comun'a *Hodosiu*, com. Temesiu, cu acésta se escrie concursu a 3-óra cu terminulu de alegere pre **8 Augustu 1882. st. v.**

Emolumintele sunt: 1 sesiune pamentu aratoriu si fenatia, cartiluliberu si gradina; dela una cununie 4 fl. dela una inmormntare preste 7 ani 3 fl. pana la 7 ani 1 fl. dela una molitva 20 cr. si dela 84 case de fiecare Nr. de casa 31 litre bucate, jumetate grau, jumetate cucurudiu.

Doritorii de-a ocupá postulu acesta sunt avisati, ca recursese lor instruate conformu statutului organicu, adresate subscrisului comitetu parochialu, se le astérna Reverendissimului Domnu Ioan Tieranu, protopresviteru tractualu in Lipova, si pana la alegere se se presentedie in vreuna dumineca, séu serbatóre la st. biserică, pentru aratarea desteritatiei in cantare si tipicu.

Hodosiu, la 20 Iulie 1882.

Comitetulu parochialu.

Cu scirea mea **Ioanu Tieranu** m. p. protop.

Se escrie concursu pe stațiunea invetiatorésca confesionala gr. or. din *Hodosiu*, in protopresviteratulu Lipovii, cu terminu de alegere pe **22 aug. st. v.**

Emolumintele sunt: in bani 131 fl. 32 cr. pausialu sripturisticu 6 fl, 40 meti bucate jumetate grâu jumetate cucurudiu, locuintia libera, 1 jugeru intravilanu, si 4 jugere estravilanu.

Doritorii de a concurge la acésta stațiune sunt avisati se scie limb'a magiara in intielesulu legii, a-si asterne recursese instruite conformu stat. org. adresate comitetului parochialu, si ale trimite inspectorului tractualu Székás, la adres'a Reverend. D. Iosifu Suciu in Lipov'a, avendu a-se presentá nainte de alegere in vre-o dumineca séu serbatóre la s. biserică spre a-si aretá desteritatea in tipicu si cantare.

Hodosiu 20 Iuliu 1882.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Iosifu Suciu** m. p. insp. scol.

Pentru deplinirea stațiunii invetiatoresci dela scól'a de fete din *Chesintiu*, se escrie concursu cu terminu pana la **15 Augustu a. c.** éra alegerea se va tienea in 22 Augustu.

Emolumintele sunt: in bani 300 fl. v. a. pausialu 5 fl. 6 meti de grâu, 6 meti de cucuruzu, 8 orgii de lemne, cartiru liberu cu 1/4 jugeru gradina pentru legume.

Invetiátóriele aspirante eventualu invetiatorii au a-si substerne recursese lor, — instruate conformu stat. org. si adresate comitetului parochialu. — subscrisului inspectoru de scóle, per Vinga in Seceani.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Iosifu Gradinariu** inspect. de scol.

Pentru deplinirea stațiunii invetiatoresci din Comun'a *Caraseu*, inspectoratulu Beliului, se publica concursu; emolumintele sunt:

1, In bani gata 84 fl. v. a. 2. 12 cubule bucate 1/2 grau 1/2 cucurudiu; 3. Pentru fenu si paie 40 fl. 4. Pentru lemne 20 fl. v. a. 5. Cortelu cu 2 chilii si cuina si in urma gradina pentru legumi, de care se tine si doua jugere de pamentu aratoriu de clas'a I.

Doritorii de a ocupá acestu postu sunt avisati a-si tremite recursese lor instruite in sensulu Stat. Org. Dlui Inspectoru cercualu Iosifu Pintia p. u.

Hollod, in Gyanta, celu multu pana in diu'a de **22. Augustu st. v.** când deodata se va tiné si alegerea. Caraseu la 25. Iuniu 1882.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Iosifu Pintia** m. p. inspectore cerc.

Prin acésta se deschide concursu pentru ocuparea postului de invetiatoriu la class'a I. a scólei popor. confes. gr. or. rom. din comun'a *Racasd'ia*, protopresbiteratulu Bisericii-albe, dieces'a Caransebesiului, cu terminu de **20 de die** dela prim'a publicare in foia „Biserica si Scól'a.“ Recursese mai tardiu intrate nu se vor luá in consideratiune.

Emolumintele sunt: a) Salariulu in bani gat'a 300 fl. b) Cortelu naturalu liberu cu gradina de legume de 2157 metri $\square$ si o gradina estravilana de 1500 metri $\square$. c) 24 metri lemne de arsu cl: II a 2 fl. 50 cr. = 60 fl. din cari are a se incaldi si scól'a, d) Pausialu pentru conferintiele invetiat. 12 fl. e) Pausialu pentru scripturistica 5 fl.

Doritorii de a ocupá acestu postu au a produce urmatórele documinte: a) estrasu de botezu cumca sunt Romani gr. orient. b) testimoniu cumca au absolvatu pedagogi'a intr'unu institutu din Metropoli'a nóstra. c) Testimoniu de cualificatiune; si d) cumca au cunosciintia de limb'a magiara spre a poté propune atát a catu prescrie legea tierii.

Recursese astfelu instruite au a se adresá comitetului parochialu la adres'a Reverendissimului Domnu Iosifu Popoviciu, protopresbiterulu Bisericeii-albe in Jamu, post'a Jám.

Recurintii sunt poffiti a se presentá intr'o Dumineca séu serbatóre in s. biserică spre a-si aratá cunosciintia in cantu si tipicu.

Racasd'ia in 11. Iuliu 1882 v.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu Dlu protopresbiteru tractualu.

Prin acésta se deschide concursu pentru ocuparea postului de invetiatoriu la class'a II. a scólei confesionale gr. or. romane din *Racasd'ia*, protopresbiteratulu Bisericii-albe, cu terminu pana **15/27. Augustu 1882**, devenitu vacantu prin dimisionarea docentului Savu Miesia.

Emolumentele sunt:

a) Salariu 350 fl. b) Cortelu naturalu c) 24. metri lemne de arsu cl. II. a 2 fl. 50 cr. = 60 fl. din cari are a se incaldi si scól'a. d) Pausalu pentru conferintiele invetiatoresci 12 fl. e) Pausalu pentru scripturistica 5 fl.

Doritorii de a ocupá acestu postu au a produce urmatórele:

a) estrasu de botezu cumca sunt Romani gr. or. b) testimoniu cumca au absolvatu pedagogi'a intrunu institutu din Metropolia nóstra c) testimoniu de cualificatiune d) cumca au cunosciintia de limb'a magiara, spre a putea propune cetirea si scrierea, si dechieratiune: e) cumca se obliga a propune limb'a magiara 3 óre pe septamana.

Recursese astfelu instruite au a-se adresá comitetului parochiale, la adres'a Rss. Dnu Iosif Popoviciu protopresbiterulu Bisericeii-albe in Jám.

Recurrentii sunt poffiti a-se presentá intro Dumineca in s. biserică spre a-si aratá desteritatea in cantu si tipicu.

Racasd'ia, 20/7. 1882.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu d. protopopu tractualu.